

Rapportage

Selectiecommissie Kandidatenlijst Tweede Kamerverkiezingen 2012

Amersfoort, 11 juni 2012

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Opdracht en samenstelling commissie	4
	2.1 Samenstelling commissie	4
	2.2 Opdracht commissie	4
	2.3 Profiel fractie en kandidaten	4
3.	Procedure en werkwijze	6
	3.1 Werving	6
	3.2 Respons	6
	3.3 Selectie	6
	3.4 Samenstellen lijst	6
4.	Advieslijst	7
	4.1 Algemene opmerkingen	7
	4.2 Advieslijst	7
	4.3 Beschrijving top 11	8
	4.4 Beschrijving van te vormen team	10
5.	Vervolg	11

1. Inleiding

In dit rapport doet de selectiecommissie voor de kandidatenlijst van de ChristenUnie voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2012 verslag van haar werkzaamheden en presenteert zij de advieslijst.

Het kabinet Rutte viel op zaterdagmiddag 21 april. Het werd snel duidelijk dat er spoedig nieuwe verkiezingen zouden komen, maar de precieze datum bleef nog enige tijd onduidelijk. Het Landelijk Bestuur nam op zijn vergadering van 26 april twee i.v.m. dit rapport belangrijke besluiten.

1. Er werd besloten om Arie Slob voor te dragen als lijsttrekker voor de komende TK verkiezingen.
2. Er werd een selectiecommissie benoemd en een opdracht vastgesteld.

Wat betreft het eerste: het Uniecongres van 12 mei heeft Arie Slob verkozen tot lijsttrekker. Wat betreft het tweede: de benoeming van en de opdracht aan de selectiecommissie zijn door het Uniecongres van 12 mei 2012 bekrachtigd. De commissie heeft daar niet op gewacht en is zo spoedig mogelijk aan het werk gegaan.

De zeer korte tijd waarbinnen het geheel moest plaatsvinden, nl tussen 26 april en 12 juni heeft stevige druk op het proces gezet. De in het Reglement Kandidaatsstelling en Verkiezingen genoemde termijnen konden niet worden gehonoreerd. Niet met elke sollicitant kon een gesprek gevoerd worden. Ook met hooggeplaatste kandidaten kon vaak maar één gesprek gevoerd worden. Maar de selectiecommissie is van mening dat het proces zorgvuldig is verlopen.

De commissie heeft in grote saamhorigheid en eensgezindheid het aan haar toevertrouwde werk verricht en heeft het hele proces een verrijkende ervaring gevonden. De commissie is onder de indruk geraakt van het grote aantal talentvolle mensen waarop de ChristenUnie een beroep kan doen. Uit veel sollicitatiebrieven en uit de gesprekken met kandidaten bleek een grote betrokkenheid met medemens en samenleving, die is geïnspireerd door de overtuiging dat Gods Woord voor deze wereld van beslissende betekenis is en waarvan het een uitdaging wordt gevonden om dat politiek te vertalen.

2. Opdracht en samenstelling commissie

2.1 Samenstelling selectiecommissie

Het Landelijk Bestuur heeft op 25 april 2012 besloten om conform het Reglement Kandidaatstelling en Verkiezingen een selectiecommissie in te stellen met het oog op de Tweede Kamerverkiezingen van 12 september 2012. Dit besluit is door het Uniecongres van 12 mei 2012 bekrachtigd.

De selectiecommissie bestaat uit de volgende zes personen:

1. Leen van Dijke, oud-fractie voorzitter Tweede Kamerfractie, voorzitter selectiecommissie
2. Jan Westert, voorzitter curatorium Wetenschappelijk Instituut, fractievoorzitter Provinciale Staten van Overijssel, vicevoorzitter selectiecommissie
3. Sandra Korteweg, lid Landelijk Bestuur
4. Ton Hardonk, partner wervings- en selectiebureau
5. Loes Zandbergen, oud –lid Landelijk Bestuur
6. Robert Heij, tot 2 juni 2012 voorzitter Perspectief

Met het oog op de procesbewaking, is de directeur van het partijbureau, Menno van Hulst, bijzonder adviseur van de commissie. In deze hoedanigheid is hij voor de vergaderingen van de commissie uitgenodigd.

De commissie is bij haar werkzaamheden vanuit het partijbureau op een uitstekende manier administratief ondersteund door Bianca van der Horst, secretaresse van het Landelijk Bestuur.

2.2 Opdracht commissie

De selectiecommissie voor de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen kreeg de volgende opdracht mee.

- Voer een selectieprocedure uit volgens het geldende Reglement Kandidaatstelling, voor zover binnen de beschikbare tijd mogelijk is, uitmondend in een rapportage met een toelichting op het gevoerde proces, een advieslijst voor de overige plaatsen op de lijst en de motivatie voor de geadviseerde volgorde voor de top-10.
- Hanteer voor de beoordeling van kandidaten als toetsingscriteria de in deze nota geformuleerde profielen voor de fractie en individuele kandidaten.
- Streef naar een kandidatenlijst die een zodanige afspiegeling van de diversiteit van de doelgroepen kent, dat huidige en potentiële kiezers zich daarin kunnen herkennen.
- Rapporteer uiterlijk 12 juni 2012 aan het Uniebestuur.

2.3 Profiel fractie en kandidaten

Het Landelijk Bestuur, later bekrachtigd door het Uniecongres, heeft tot het volgende fractie- en kandidatenprofiel van de samen te stellen Tweede Kamerfractie besloten:

Profiel van de fractie

De fractie van de ChristenUnie in de Tweede Kamer:

- kent variatie in leeftijd, deskundigheid, geslacht en regio van herkomst,
- bevat een gezonde mix van ervaren Kamerleden en gedreven nieuwkomers,
- vormt een goed te managen en hecht team van dienstbare mensen, die het partij- en fractiebelang willen stellen boven het individuele belang,
- is gedegen maar waar mogelijk ook vernieuwend in het Kamerwerk,
- is in staat om voor een herkenbaar profiel de juiste prioriteiten te stellen en daar creatief en ondernemend mee om te gaan,
- is in staat om situaties te herkennen of te creëren om de unieke ChristenUnie-inhoud relevant en zichtbaar in de media uit te dragen,
- staat open voor brede afstemming en samenwerking in de partij en discussie met de achterban en
- opereert in een netwerk van maatschappelijke organisaties al dan niet verwant op het punt van identiteit.

Profiel kandidaten

Naast de bekende formele vereisten om lid te worden om de partij te kunnen vertegenwoordigen (zie Bewilligingverklaring en Gedragscode) geldt voor Tweede Kamerleden namens de ChristenUnie een profiel op het punt van kwaliteit en uitstraling.

Het Landelijk Bestuur stelt voor om het volgende 'kandidatenprofiel' te hanteren:

Ten aanzien van *bewezen of vermoede kwaliteiten*:

Een Tweede Kamerlid namens de ChristenUnie:

- is primair generalist, bij voorkeur met een specialisatie op één of meer beleidsvelden die voor het profiel van de ChristenUnie relevant en gezichtsbepalend zijn,
- heeft een goed analytisch denkvermogen,
- kan zich snel in kwesties verdiepen en kennis vergaren,
- is vaardig in woord en geschrift,
- is zorgvuldig, transparant en integer,
- is een teamworker,
- is in staat en bereid tot kritische zelfreflectie,
- staat open voor coaching en kritiek,
- is een netwerker,
- is in staat om groepen in de samenleving te mobiliseren,
- is een goede debater en onderhandelaar,
- moet in staat zijn om vanuit inhoud doordachte one-liners af te geven,
- kan pieken bij drukte en op cruciale momenten,
- is vaardig in het simultaan hanteren van onderwerpen en het schakelen daartussen en
- weet moderne media te benutten.

Om deze kwaliteiten tot hun recht te laten komen zijn een goede gezondheid en een evenwichtige thuissituatie noodzakelijk.

Ten aanzien van *uitstraling en impact*:

Een Tweede Kamerlid namens de ChristenUnie:

- is herkenbaar als christen en staat voor Unieverklaring, Uniefundering en het partijprogramma en is bereid de Bewilligingverklaring te ondertekenen;
- moet minimaal één en bij voorkeur meer specifieke doelgroepen aanspreken;
- heeft een eenvoudig en voor iedereen begrijpbaar taalgebruik;
- is in staat om het verkiezingsprogramma helder en relevant uit te dragen;
- is authentiek en politiek consistent en waait niet mee met mediahypes;
- is betrouwbaar en vertrouwenwekkend,
- komt goed over op radio en TV en weet zich zo nodig een eigen plek in de media te verwerven.

3. Procedure en werkwijze

3.1 Werving

Er zijn op drie manieren kandidaten geworven.

1. Er is gelegenheid gegeven aan besturen van kiesverenigingen en provinciale unies om kandidaten voor te dragen. Dit is gebeurd door een mailing en een herinneringsmailing gericht aan de besturen van kiesverenigingen en provinciale unies.
2. Alle leden zijn in de gelegenheid gesteld om zich kandidaat te stellen. Dit is gebeurd in een mailing aan alle leden waarvan een e-mailadres bij het partijbureau bekend is en door het verspreiden van een persbericht dat ook op de ChristenUnie-website is geplaatst.
3. De commissie heeft zelf ook een aantal leden benaderd om zich beschikbaar te stellen, zowel als lijstduwer, als voor een kansrijke positie. Ook zijn alle top 10 kandidaten van de TK verkiezingen van 2010 door de selectiecommissie benaderd.

3.2 Respons

1. Er zijn 19 mensen voorgedragen door besturen van kiesverenigingen en/of provinciale unies en de kandidatuur van 3 kandidaten werd door hun kiesvereniging ondersteund. In 2010 waren dit er respectievelijk 18 en 4.
2. Er zijn 70 mensen die zichzelf kandidaat hebben gesteld. In 2010 waren dit er 65.
3. Een viertal kandidaten is benaderd door de commissie. Over 2010 hebben we hier geen cijfers van.

Bij deze aantallen zijn de zittende Kamerleden niet meegerekend.

3.3 Selectie

Bij de start is er een gesprek geweest met de lijsttrekker over zijn ideeën en suggesties over het te vormen team van Kamerleden. Ook later is nog enkele malen contact geweest tussen de voorzitter van de selectiecommissie en de lijsttrekker. De selectiecommissie is uiteraard volledig zelf verantwoordelijk voor de voordrachten.

De commissie is begonnen met het doornemen van alle brieven en CV's. Op basis daarvan heeft een eerste voorlopige selectie plaatsgevonden.

De commissie heeft lang niet alle kandidaten kunnen spreken. Degenen die als mogelijke top 11 kandidaat in aanmerking kwamen zijn allen minimaal één keer op gesprek geweest. Ook is met de zittende Kamerleden gesproken.

In de gesprekken kwamen in elk geval motivatie, geloof, visie, ervaring, persoonlijkheid, teamrol, specifieke achterban, beleidsspecialisatie, gezinssituatie en integriteit aan de orde.

3.4 Samenstelling lijst

Volgens de Kieswet mag de ChristenUnie voor deze verkiezingen 50 kandidaten voordragen. Het Landelijk Bestuur had de opdracht gegeven om de motivatie voor de top 10 te expliciteren. Op verzoek van het campagneteam is dit uitgebreid tot de top 11.

Op basis van de brieven, de gesprekken en de reeds aanwezige kennis is in grote eenstemmigheid een kandidatenlijst opgesteld.

De kandidaten zijn op de hoogte gebracht van de plaats die hen werd toebedeeld. Voor een aantal was de plaatsing reden om zich terug te trekken.

Dat is reden geweest om een enkele kandidaat die eerder was afgevallen alsnog een plaats te geven op de lijst.

4. Advieslijst

4.1 Algemene opmerkingen

De commissie maakt gebruik van de mogelijkheden om 'lijstduwers' op de lijst te plaatsen. Lijstduwers zijn kandidaten die vanwege een regionale of landelijke bekendheid stemmen kunnen trekken, die anders mogelijk niet naar de ChristenUnie zouden gaan.

Aan de plaatsing op de lijst kan de volgende duiding worden gegeven:

1. Hoewel strikt genomen elke plaats op de lijst een verkiesbare plaats is, beschouwt de commissie met name de top 11 als meest verkiesbare plaatsen. Deze kandidaten kunnen direct op 12 september gekozen worden of kunnen later alsnog verkozen worden als hoger geplaatste kandidaten uitvallen. Van de top 11 wordt een speciale inzet verwacht in de verkiezingscampagne.
2. De plaatsen 12 t/m 50 vormen een mix van kandidaten die potentie hebben om in de toekomst Tweede Kamerlid te worden en van lijstduwers. Aan het feit dat iemand op bijv. 25 staat of 45 moet geen verdere duiding worden gegeven. In de verkiezingscampagne kunnen deze kandidaten, gelet op achtergrond gericht worden ingezet.

Er is voor gekozen om kandidaten die al op hoge posities voor andere landelijke kandidatenlijsten (Eerste Kamer en Europees Parlement) staan, niet op verkiesbare plaatsen voor de Tweede Kamer-lijst te zetten.

4.2 Advieslijst

De advieslijst komt er dan als volgt uit te zien:

Positie	Naam kandidaat (geboortejaar, woonplaats)
1.	Arie Slob (1961; Zwolle)
2.	Joël Voordewind (1965; Amsterdam)
3.	Carola Schouten (1977; Rotterdam)
4.	Gert-Jan Segers (1969; Hoogland)
5.	Carla Dik-Faber (1971; Veenendaal)
6.	Eppo Bruins (1969; Alphen a/d Rijn)
7.	Herman Wegter (1978; Amersfoort)
8.	Anja Haga (1976; Leeuwarden)
9.	Ixora Balootje (1989; Rotterdam)
10.	Ard Kleijer (1971; Putten)
11.	Jan de Wit (1976; Hilversum)
12.	Martine Vonk (1974; Vianen)
13.	Bert Tijhof (1973, Rijssen)
14.	Paul Blokhuis (1963, Apeldoorn)
15.	Arnout van Kempen (1969, St. Michielsgestel)
16.	Jacqueline Koops-Scheele (1970, Amstelveen)
17.	Onno van Schayck (1958, Maastricht)
18.	Hugo Scherff (1985, Amsterdam)
19.	Harmke Vlieg-Kempe (1974, Assen)
20.	Ben Visser (1981, Urk)
21.	Hugo Veldhuizen (1980, Amsterdam)
22.	Stieneke van der Graaf (1984, Groningen)
23.	Hermen Vreugdenhil (1975, Nieuwendijk)
24.	Piet Adema (1964, Drachten)
25.	Arjan Beekman (1979, Krabbendijke)
26.	Jurgen van Houdt (1981, Enschede)
27.	Remco van Mulligen (1981, Amersfoort)
28.	Jet Weigand-Timmer (1959, Ermelo)
29.	Reinier Koppelaar (1974, Beijing, China)
30.	Janny Joosten-Leijendekker (1960, Enschede)
31.	Mirjam Bikker (1982, Utrecht)
32.	Pieter Plug (1966, Ede)

33. Bert Koops (1957, Bunschoten-Spakenburg)
34. Martin Schuurman (1963, Nijkerk)
35. Klaas Harink (1965, Wirdum (Gr.))
36. Reinier van Hoffen (1972, Ede)
37. Ron de Rover (1968, Middelharnis)
38. Marjolein Busstra (1980, Rotterdam)
39. Simone Kennedy-Doornbos (1970, Amersfoort)
40. Arne Schaddelee (1980, Houten)
41. André Oldenkamp (1966, Warnsveld)
42. Jaap van Ginkel (1954, 's-Gravenpolder)
43. Bart Jaspers Fajier (1969, Rouveen)
44. Ed Anker (1978, Den Haag)
45. Jantien Fröling-Kok (1958, Hellevoetsluis)
46. Freek Dommerholt (1964, Eindhoven)
47. Frank Visser (1978, Haarlem)
48. Dick Schutte (1947, Urk)
49. Orlando Bottenbley (1951, Drachten)
50. Arie van der Veer (1942, Zwolle)

4.3 Beschrijving van top 11

Arie Slob

Fractie voorzitter Tweede Kamer 2007-2010 en sinds 28 april 2011; lid Tweede Kamer februari 2001 t/m mei 2002 en sinds november 2002; voorheen raadslid Zwolle (1993-2001) en werkzaam als docent in het voortgezet onderwijs, onderwijskundig adviseur schoolbegeleidingsdienst, directeur onderwijsorganisatie. Opl. Geschiedenis.

Arie Slob heeft zich in de jaren van regeringsdeelname als fractievoorzitter overtuigend bewezen. Toen André Rouvoet in mei 2011 de politiek verliet, was Arie de vanzelfsprekende opvolger als fractievoorzitter. In debatten en ook in speeches en artikelen laat hij een helder ChristenUnie geluid horen. Hij heeft bewezen om met ervaren en met nieuwe Kamerleden een stabiele fractie te kunnen bouwen. De voortrekkersrol die hij heeft gespeeld bij het tot stand komen van het zo genoemde Lenteakkoord laat zien dat hij durf en kunde heeft om verantwoordelijkheid te dragen. Of de ChristenUnie onderdeel gaat uitmaken van de coalitie of niet, in beide gevallen zal hij vanuit de Tweede Kamer het politieke profiel van de ChristenUnie vorm kunnen geven.

Joël Voordewind

Lid Tweede Kamer sinds eind 2006; voorheen hoofd Communicatie en Campagnes partijbureau ChristenUnie; lijsttrekker Amsterdam; duo-Statelid PS Noord- Holland; voorheen veldwerker/beleidsmedewerker diverse internationale Ontwikkelingsorganisaties; beleidsmedewerker TK PvdA; voorlichter Min. van Defensie; opl. Politicologie.

Joël Voordewind is een ervaren politicus. Hij slaagt er elke keer in om zowel in de Kamer als in diverse media duidelijk hoorbaar en zichtbaar te zijn op beleidsterreinen als Jeugd & Gezin, Ontwikkelingssamenwerking, Buitenlandse Zaken, Defensie, Integratie en Asiel. Door zijn kwaliteit als 'bijter' is hij in staat politieke overtuigingen via wisselende politieke meerderheden te realiseren. Joël heeft er een neus voor om op aandachttrekkende wijze principiële kwesties in de politieke belangstelling te brengen.

Carola Schouten

Lid Tweede Kamer sinds mei 2011. Senior beleidsmedewerker Fin, Soc Zkn en Werkgelegenheid TK fractie; Lid Verkiezingsprogrammacommissie 2010; lid commissie Heroverwegingen; opl. Bedrijfskunde.

Carola Schouten is in mei 2011 Tweede Kamerlid geworden, toen André Rouvoet de actieve politiek verliet. Daarvoor was zij beleidsmedewerker en coördinator van het team beleidsmedewerkers van de Tweede Kamerfractie. Ook is zij beleidsmedewerker op het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geweest. Haar optreden in de financiële crisis was zo opvallend en doortastend, dat de politieke pers haar tot politiek talent 2011 heeft verkozen. Ze heeft veel kennis van thema's op sociaal economisch terrein en heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het zogenoemde lenteakkoord. Ze is in staat het beleid op

o.a. deze dossiers de komende jaren te ontwikkelen en helder uit te dragen. Ze is een goede onderhandelaar die haar punten weet binnen te halen. Ze is rustig en beslist in haar optreden.

Gert-Jan Segers

Directeur WI, lid verkiezingsprogrammacommissie, voorheen beleidsmedewerker TK fractie RPF en journalist (EO) en coördinator chr. toerustingcentrum in Caïro; opl. Politieke Wetenschappen, Master of International Public Policy.

Gert-Jan Segers is in het verleden beleidsmedewerker geweest van de RPF-fractie. Hij was werkzaam voor de Evangelische Omroep en woonde en werkte enige tijd in Egypte. Hij volgde een aanvullende studie in de VS. Sinds 2008 is hij directeur van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie. Hij heeft in deze rol laten zien dat hij wetenschappelijke denkkraft combineert met veel politiek inzicht en gevoel. Hij is in zijn publicaties, voordrachten en in zijn mediaoptreden een vurige en overtuigende pleitbezorger van de christelijk-sociale politiek gebleken. Hij is bekend vanwege een aantal Islam-publicaties, en heeft zich ontwikkeld tot een allrounder.

Carla Dik-Faber

Statenlid/fractievoorzitter PS Utrecht, Gemeenteraadslid Veenendaal; lid verkiezingsprogrammacommissie 2012; co-auteur van de Handreiking verkiezingen Provinciale Staten 2011-2015; opl. Kunstgeschiedenis

Carla Dik is een ervaren politica op plaatselijk en provinciaal niveau. In haar bijdragen aan de verkiezingsprogramma's van Provinciale Staten en Tweede Kamer heeft ze laten zien over een brede inhoudelijke politieke kennis te beschikken. Met de beleidsterreinen infrastructuur, ruimtelijke ordening en duurzaamheid heeft ze veel ervaring opgebouwd. Carla Dik is een teamwerker bij uitstek en onderhoudt warme contacten met haar achterban. Met haar degelijke kennis en toegankelijkheid is ze een politica die de ChristenUnie uitstekend op landelijk niveau kan vertegenwoordigen.

Eppo Bruins

Directeur STW; voorzitter ForumC; opl. Natuurkunde (gepromoveerd)

Eppo Bruins heeft een academische achtergrond. Hij is directeur van de Technologiestichting STW, de grootste financier van technisch-wetenschappelijk onderzoek aan Nederlandse universiteiten. Ook is hij bestuursvoorzitter van ForumC, forum voor geloof, wetenschap en samenleving. Hij was actief lid van het CDA maar heeft overtuigend de keuze gemaakt om lid te worden van de ChristenUnie. Zijn politieke ervaring heeft zich tot nu toe beperkt tot achtergrondfuncties, maar de selectiecommissie ziet hem prima in staat om het politieke vak snel te leren. Hij combineert sterk analytisch vermogen met leiderschap. Zijn stijl is rustig en alert. Zijn beleidsterreinen zijn innovatie, duurzaamheid, onderwijs en onderzoek; maar ook zijn kennis op het gebied van financiën dwingen respect af. Hij kan zich snel nieuwe dossiers eigen maken, heeft ervaring met media, waar hij ingewikkelde zaken simpel kan uitleggen zonder de nuance te verliezen. Geloof en samenleving heeft zijn hart. Door zijn huidige werkring verkeert hij veelvuldig op het Binnenhof, heeft mensenkennis, een groot netwerk en veel contacten met HBO-WO studenten. Ondanks zijn niet economische achtergrond heeft hij het vermogen snel cijfers te doorgronden en daar conclusies uit te trekken. Eppo Bruins wordt blij van omgaan met mensen en zal als volksvertegenwoordiger een toegankelijk persoon zijn.

Herman Wegter

Presentator EO; opl. journalistiek

Herman Wegter is bekend als EO presentator van TV-programma's zoals 'De kist', 'Melk & Honing', etc. en is ook freelance radio verslaggever. Hij heeft veel podium ervaring en is een uitstekend communicator. Hij heeft veel ontwikkelingsprojecten bezocht voor Nederland helpt/Metterdaad en was dan vervolgens verantwoordelijk voor regie en montage van reportages en documentaires. Hij was trainer presentatie- en interviewtechnieken voor 3xM en is columnist voor magazines en hoofdredacteur van een jongerenmagazine. Hij heeft een grote drive voor christelijke politiek. Hij is een generalist die zich vanuit zijn professie snel kan verdiepen in verschillende beleidsterreinen. Herman is christelijk sociaal en maakt zich zorgen over de minst bedeelden in de wereld en hoe de westerse wereld daarmee omgaat. Hij is een uitgesproken vertegenwoordiger van de generatie young professionals en is in staat om het belang van christelijke politiek op eigen wijze aan verschillende doelgroepen duidelijk te maken. Hij heeft een groot netwerk.

Anja Haga

Statenlid PS Fryslân, vanaf 2009, sinds 2011 fractievoorzitter; voorheen werkzaam in de gezondheidszorg; opl. Algemene Taalwetenschap, Logopedie en Bedrijfskundig management.
Anja Haga heeft het bedrijfsleven verlaten om de ChristenUnie te dienen. Ze is een politiek talent die als Statenlid en fractievoorzitter in Fryslân heel goed het ChristenUnie-geluid weet te vertolken. Ze is inhoudelijk, houdt van heldere standpunten en deinst er niet voor terug zo nodig publiek aan de slag te gaan om meer aandacht te krijgen voor belangrijke issues. Ze houdt van duidelijke structuren, is een teamwerker en geeft anderen ruimte mee te denken en te doen. Ze is een sterk debater en heeft door haar werkervaring expertise o.a. op het gebied van de gezondheidszorg. Ze weet goed verbinding te maken tussen politiek en wat er aan de basis speelt. Anja Haga is lid van het bestuur van de bestuurdersvereniging, Campagneleider Fryslan etc.

Ixora Balootje

Raadslid deelgemeente Rotterdam Prins Alexander; lid van de ChristenUnie jongerenorganisatie Perspectief, opl. Bestuurskunde.

Ixora Balootje is al heel jong politiek actief als raadslid in een deelgemeente van Rotterdam. Zij is bijzonder talentvol, en op een gezonde manier zelfbewust. Met haar gecombineerde Surinaamse en Curaçaose afkomst is zij in staat meer christenen uit de multiculturele doelgroep te mobiliseren. Daarnaast kan zij jongeren op een natuurlijke wijze binden aan de ChristenUnie. Zij voelt zich zeer verbonden met de christelijke politiek van de ChristenUnie. Ze kan prima met media omgaan en is samenbindend. Ze heeft een goede politieke interesse en inzicht en maakt zich gemakkelijk allerlei beleidsterreinen eigen.

Ard Kleijer

Wethouder in Putten, voorheen raadslid, diverse functies bij defensie; opl. Militaire academie

Ard Kleijer heeft een defensieachtergrond. In zijn huidige functie als wethouder laat hij zien goed te kunnen besturen in een politiek landschap. Het politieke vak heeft hij geleerd als gemeenteraadslid. Hij is actief in diverse geledingen van de ChristenUnie waaronder voorzitter van de Bestuurdersvereniging. Verder is hij op verschillende beleidsterreinen actief zoals Jeugd&Gezin en duurzaamheid (wat hij graag vertaald in woorden als gezond en eerlijk). Als Wethouder is hij gericht op mensen omdat hij als bestuurder er voor alle mensen is en hij veel waarde hecht aan goede contacten. Hij is een krachtig bestuurder, analytisch en gaat voor rechtvaardig beleid. Hij hecht aan gedegen overheidsfinanciën en gezonde verbanden in de samenleving; Hij heeft een groot hart voor ondernemend Nederland en is politiek breed inzetbaar.

Jan de Wit

Raadslid/fractievoorzitter; project- en procesmanager bij een ingenieursbureau; noodhulp en wederopbouw in diverse landen; opl. Land, Water en Milieubeheer.

Jan de Wit is van kinds af politiek geïnteresseerd. Hij houdt van inhoudelijk en zakelijk bezig zijn, waarbij de grondslag van de ChristenUnie essentieel voor hem is in zijn politiek handelen. Betrouwbaarheid staat bij hem hoog in het vaandel. Hij is als politicus alert op de noodzaak tot het bijstellen van de politieke agenda omdat onderwerpen voor vandaag niet altijd de onderwerpen voor morgen zijn. Jan is al 2 keer tot raadslid van het jaar verkozen in zijn woonplaats Hilversum. Hij is een sterk debater, is generalist maar heeft voorliefde voor de 'harde' onderwerpen als ruimte, infrastructuur en mobiliteit.

Hij heeft oog en gevoel voor het bedrijfsleven en is privé actief voor hulporganisaties in het buitenland. Jan is een talentvol en charismatische christen-politicus met een gezonde dosis humor en zakelijkheid.

4.4 Beschrijving van te vormen team

Het bijzondere van een selectieproces voor een TK kandidatenlijst is dat een team moet worden samengesteld waarvan op dat moment de omvang niet bekend is. Er moet rekening gehouden worden met verschillende verkiezingsuitslagen. Bovendien moet gekeken worden naar voldoende ervaring in een volgende Kamerperiode, waarbij een complicerende factor is dat de lengte van een Kamerperiode niet van tevoren bekend is.

De commissie is van mening dat zowel bij een uitslag van vier zetels als bij een winst van enkele zetels er evenwichtige teams ontstaan. Ook vindt de commissie dat voor een volgende Kamerperiode, wanneer dat ook zal zijn, voldoende ervaring zal zijn opgebouwd. Zonder dit op persoonlijk niveau uit te werken in dit rapport wijst de commissie op deze aspecten:

- ervaring én frisse blik van de nieuwkomer;
- verschillende persoonlijkheden;
- variatie in teamrollen;
- potentie voor toekomstig politiek leiderschap;
- man/vrouw verhouding;
- diversiteit in kerkelijke achtergrond;
- dekking van verschillende beleidsterreinen;
- leeftijdsopbouw;
- variatie in achtergrond en opleiding.

Op het gebied van etnisch/culturele spreiding is de commissie niet helemaal tevreden. Wel constateert zij dat er een jonge groep multiculturele christenen is die steeds actiever wordt binnen de ChristenUnie. Dit biedt hoop voor de toekomst.

De commissie is zich bewust geweest dat het Uniecongres van april 2010 de voorgestelde lijst heeft aangepast ten faveure van ervaren Kamerleden. Zij is van oordeel dat de voorgestelde lijst een verantwoorde spreiding biedt van ervaren Kamerleden en gedreven nieuwkomers, die niet alleen rekening houdt met deze verkiezingen, maar ook met de eerstvolgende verkiezingen.

5. Vervolg

De status van dit rapport is die van een gevraagd advies aan het Landelijk Bestuur. De commissie zal desgewenst haar advies op een vergadering van het Landelijk bestuur toelichten. Ook is de commissie bereid om het advies toe te lichten op het komende Uniecongres. Verder beschouwt zij haar taken als beëindigd.

Er zullen geen inhoudelijke contacten van de commissie met de media zijn over dit rapport.

Op grond van artikel 10 van het aangehaalde reglement adviseren wij u om de kandidatenlijst vast te stellen.

Ingevolge de artikelen 11 en 12 van het reglement moeten alle personen die in ons advies (onze advieslijst) voorkomen van hun positie op de door uw bestuur voorgestelde kandidatenlijst gemotiveerd in kennis worden gesteld. Dit dient zowel mondeling als schriftelijk te gebeuren.